

Καὶ τὸ δευτερον τοῦ ἀρχαίου αὐτῆς ἢ ἀλλοῦ ὑπάρχοντος γινώσκων

100 12000

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΜΑΘΗΜΑ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ Γ' 4. 14

ΙΕΡΑΣ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ
ΣΥΝΟΨΙΣ

ὑπὸ
Α. ΚΟΡΑΗ.

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ
1934/4614

ΑΘΗΝΗΣ Ι,
ΤΥΠΟΙΣ Π. Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ.
(Ὀδὸς Ἀχαρνῶν ὀπίσθεν τοῦ Ταχυδρομείου).
1865.

ΣΥΝΟΨΙΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ.

ἢ ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ

Εἰς σωτηρίαν τοῦ Χριστιανοῦ.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ. Τί εἶναι Κατήχησις ;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. Κατήχησις λέγεται ἡ διδασκαλία, διὰ τῆς ὁποίας μανθάνομεν ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ τὰ ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα πρὸς σωτηρίαν μας.

Ερ. Τί εἶναι καὶ εἰς τί συνίσταται ἡ σωτηρία μας ;

Απ. Ἡ σωτηρία μας συνίσταται εἰς τὸ νὰ ζήσωμεν ἐνάρετοι εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, φυλάττοντες τὰ δόγματα τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, καὶ νὰ γείνωμεν ἅγιοι καὶ μακάριοι εἰς τὴν μέλλουσαν, ὅπου θέλουν ζῆ αἰωνίως καὶ εὐδαιμόνως οἱ καλοὶ Χριστιανοί.

Ερ. Τί θέλει νὰ εἴπῃ χριστιανός ;

Απ. Χριστιανοὶ ὀνομάζονται, ὅσοι πιστεύουσιν εἰς Θεὸν διὰ τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἧγουν ὅσοι ἔχουσι τὴν θρησκείαν. τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἀπεκάλυψεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ὅσα προσέτι ἐδίδασκεν ἀναγκαῖα πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων.

Ερ. Ποῖα εἶναι τὰ ἀναγκαῖα πρὸς σωτηρίαν ;

Απ. Τὰ ἀναγκαῖα πρὸς σωτηρίαν εἶναι ἡ πίστις, ἡ ἐλπίς, ἡ ἀγάπη καὶ τὰ καλὰ ἔργα.—Ὅταν πιστεύωμεν ὀρθὰ περὶ Θεοῦ, ἔχωμεν τὴν ἐλπίδα μας εἰς τὴν πνευτοδυναμίαν καὶ ἀγαθότητα αὐτοῦ, ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον μας, καὶ κάμνωμεν ἔργα καλὰ, τότε εἴμεθα καλοὶ καὶ χρήσιμοι ἄνθρωποι, εὐσεβεῖς Χριστιανοί, καὶ γινόμεθα ἅγιοι καὶ μακάριοι εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν.

§ Α'. Η ΠΙΣΤΙΣ.

Ερ. Ποῶν εἶναι τὸ πρῶτον τὸ πρὸς σωτηρίαν μας ;

Απ. Ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὀρθόδοξος πίστις.

Ερ. Τί είναι ἡ ὀρθόδοξος πίστις :

Απ. Ὄρθόδοξος πίστις, καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ εἶναι τὸ νὰ πιστεύωμεν ἀδιστακτικῶς καὶ νὰ ὁμολογῶμεν ἕνα Θεὸν τρισυπόστατον δηλαδὴ Πατέρα, υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον.

Ερ. Εἶναι ἀναγκαῖα ἡ πίστις εἰς σωτηρίαν μας :

Απ. Ἡ πίστις εἶναι ἀναγκαιοτάτη εἰς καθένα ἄνθρωπον· ἐπειδὴ χωρὶς τὴν πίστιν δὲν ἤμποροῦμεν νὰ εὐαρεστήσωμεν εἰς τὸν Θεόν, νὰ ζήσωμεν ἐναρέτως καὶ ἁγίως, καὶ νὰ ἀποθάνωμεν με ἐλπίδα, ὅτι θέλομεν ἀπολαύσει μακαριότητα εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν.

Ερ. Τί λοιπὸν πρέπει νὰ πιστεύωμεν ;

Απ. Πρέπει νὰ πιστεύωμεν ὅσα ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδίδαξε καὶ διὰ μέστων τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων παρέδωκεν εἰς τὴν ἁγίαν του Ἐκκλησίαν, καὶ κατ' ἐξοχὴν τὰ δώδεκα ἄρθρα, τὰ ὅποια περιέχει τὸ ἅγιον Σύμβολον τῆς πίσεως· ἤγουν τὸ Πιστεύω.

Ερ. Ποῖον εἶναι τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ συμβόλου τῆς πίσεως ;

Απ. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀορατῶν.

Ερ. Ποῖον τὸ δεύτερον ;

Απ. Καὶ εἰς ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ φωτὸς, Θεὸν ἀληθινόν, ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

Ερ. Ποῖον τὸ τρίτον ;

Απ. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα.

Ερ. Ποῖον τὸ τέταρτον ;

Απ. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα.

Ερ. Ποῖον τὸ πέμπτον ;

Απ. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς.

Ερ. Ποῖον τὸ ἕκτον ;

Απ. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθεζόμενον ἐκ

δεξιῶν τοῦ Πατρὸς.

Ερ. Ποῖον τὸ ἔσθμιον ;

Απ. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Ερ. Ποῖον τὸ ὄγδοον ;

Απ. Καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν.

Ερ. Ποῖον τὸ ἔνατον ;

Απ. Εἰς μίαν, ἁγίαν καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.

Ερ. Ποῖον τὸ δέκατον ;

Απ. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ερ. Ποῖον τὸ ἐνδέκατον ;

Απ. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν.

Ερ. Ποῖον τὸ δωδέκατον ;

Απ. Καὶ ζῶν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Ερ. Ποῖα ἡ περίληψις τῶν δώδεκα ἄρθρων ;

Απ. Ἡ περίληψις τῶν δώδεκα ἄρθρων εἶναι ἡ ἐξῆς.

Ἡμεῖς πιστεύομεν καὶ ὁμολογοῦμεν εἰς τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως.

1. Ὅτι ὁ Θεὸς ὁ πατὴρ εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις ἔκαμε τὰ πάντα.

2. Ὅτι ὁ Θεὸς ὁ Υἱὸς εἶναι ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου.

3. Ὅτι ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἶναι ὁ παρηγορητὴς καὶ ἁγιαστὴς ἡμῶν.

4. Ὅτι τὰ τρία ταῦτα πρόσωπα, Πατὴρ, Υἱός, καὶ ἅγιον Πνεῦμα εἶναι ἓν, ἕχουν εἰς Θεὸς παντοδύναμος, πάνσοφος, ἀπειράγαθος, πανάγιος, δίκαιος.

6. Ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀθάνατος, καὶ μέλλει ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὸν θάνατον νὰ ἀνταμειφθῇ κατὰ τὰ ἔργα του εἰς μίαν ἄλλην ζῶν μέλλουσαν καὶ αἰώνιον.

Ἡ συνήθεια τὴν ὁποίαν οἱ Ὀρθόδοξοι ἔχουν νὰ κάμνωσι τὸν σταυρόν των, λέγοντες « Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν. » εἶναι συντομωτάτη ὁμολογία τῆς πίστεως, καὶ καθημερινή ἐνθύμησις τῶν τριῶν

μεγαλωτάτων τοῦ Θεοῦ εὐεργεσιῶν, ἤγουν τῆς πλάσεως, τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἀγιάσεως.

§. Β'. Η ΕΛΠΙΣ.

Ερ. Ποῖον μᾶς χρειάζεται νὰ σωθῶμεν ;

Απ. Ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐλπίς.

Ερ. Τί πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν ;

Απ. Πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν ὅσα ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μᾶς διδάσκει νὰ ζητῶμεν ἀπὸ τὸν οὐράνιον Πατέρα, λέγοντες τὴν Κυριακὴν προσευχὴν.

Ερ. Ποία εἶναι ἡ Κυριακὴ προσευχή ;

Απ. Ἡ Κυριακὴ προσευχή, τὴν ὁποῖαν μᾶς ἐδίδαξεν αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, εἶναι τὸ Πάτερ ἡμῶν, τὸ ὁποῖον περιέχει ἕξ ζητήματα.

1. Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου.
2. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου.
3. Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.
4. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον.
5. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.
6. Καὶ μὴ εἰτενεύκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν· ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ Ἀμήν.

Ερ. Ποία εἶναι ἡ περίληψις τῶν ἕξ τούτων ζητημάτων ;

Απ. Ἡ περίληψις τῶν ἕξ τούτων ζητημάτων εἶναι ἡ ἐξῆς· Ἡμεῖς ἐλπίζομεν καὶ ζητοῦμεν ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ μᾶς δώσῃ·

1. Τὴν χάριν νὰ τὸν γνωρίσωμεν ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν περισσότερον, νὰ τὸν ἀγαπῶμεν καὶ νὰ τὸν τιμῶμεν μετὰ τὴν ἀγίαν ἡμῶν ζωὴν.
2. Συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, καὶ δύναμιν νὰ ἀντιστεκόμεθα εἰς τοὺς πειρασμούς.
3. Ἐλευθέρωσιν ἀπὸ τὰ κακὰ, καὶ τὴν αἰώνιον μακαριότητα εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Μᾶς εἶναι συγχωρημένον προσέτι νὰ ἐλπίζωμεν ἀπὸ τὰ πρόσ-

καιρα αγαθά τόσα μόνον, ὅσα καθημερινῶς μᾶς εἶναι ἀναγκαῖα εἰς τὸ νὰ ζῶμεν.

Ερ. Τί μᾶς χρειάζεται διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν τὰ ὅσα ἐλπίζομεν;

Απ. Διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν ὅσα ἐλπίζομεν παρὰ Θεοῦ, πρέπει νὰ προσευχώμεθα πρὸς αὐτὸν, ἦγουν ἔχοντες τὰς ἐλπίδας μας εἰς τὴν ἀγαθότητα καὶ εὐσπλαγγίαν τοῦ Θεοῦ, χρεωσθῶμεν νὰ τὸν παρακαλῶμεν μετ' εὐλαβείας καὶ ταπεινώσεως νὰ μᾶς χαρίξῃ τὰ ἐλπιζόμενα ἀγαθὰ καὶ συμφέροντα εἰς ἡμᾶς.

Ερ. Ποίως προσευχᾶς πρέπει νὰ λέγωμεν;

Απ. Ὁ Χριστιανὸς χρεὸς ἔχει ἄφευκτον, προσευχόμενος κατὰ μόνας, νὰ λέγῃ τοῦλάχιστον Ἀ. τὸ, Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς. Β'. τὴν Κυριακὴν Προσευχὴν. Γ'. Τὸ ἅγιον σύμβολον, ἦγουν τὸ Πιστεύω. καὶ Δ'. Τὸν ἀσπασμὸν τοῦ Ἀγγέλου.

Ερ. Τί θέλει νὰ εἴπῃ ἀσπασμὸς τοῦ Ἀγγέλου;

Απ. Ἀσπασμὸς τοῦ Ἀγγέλου λέγεται τὸ χαϊρέτημα, τὸ ὁποῖον ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἔκκαμεν εἰς τὴν Παναγίαν Θεοτόκον, ὅτε τὴν εὐηγγελίσθη, ὅτε ἐμελλε νὰ γεννήσῃ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐλευθερωτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ερ. Ποῖος εἶναι ὁ ἀσπασμὸς οὗτος;

Απ. Οὗτος εἶναι τὸ, *Θεοτόκε Παρθένε*, τὸ ὁποῖον ἐμάθετε ὁμοῦ μὲ τὰς λοιπὰς εὐχὰς.

Ερ. Εἰς ποίαν ὥραν πρέπει;

Απ. Καθεὶς Χριστιανὸς χρεωστεῖ ἀφύκτως νὰ προσεύχηται.

1. Τὴν αὐγὴν, ὅταν ἐξυπνᾷ, διὰ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ νὰ πράξῃ καλὰ τὴν ἡμέραν, καὶ νὰ ζητήσῃ τὰ ἐλπιζόμενα ἀγαθὰ.

2. Τὸ ἑσπέρας, ὅταν ὑπάγῃ νὰ κοιμηθῇ, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεὸν δι' ὅσα ἀγαθὰ, ὡς καλὸς πατὴρ, δίδει νύκτα καὶ ἡμέραν εἰς τὰ τέκνα του, καὶ νὰ τὸν παρακαλέσῃ προσέτι νὰ τὸν διαφυλάξῃ ἀπὸ κάθε κακὸν ἐκείνην τὴν νύκτα.

3. Εἰς τὸ γεῦμα καὶ εἰς τὸν δεῖπνον, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεὸν, ὅστις μᾶς δίδει τὴν καθημερινὴν μας τροφήν.

Ερ. Τί σημεῖον κάμνομεν προσευχόμενοι ;

Απ. Εἰς τὰς προσευχάς μας κάμνομεν τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἐπειδὴ ὁ Σταυρὸς ἔγεινε τὸ ὄργανον τῆς σωτηρίας μας.

§ Γ'. Η ΑΓΑΠΗ.

Ερ. Ποῖον εἶναι τὸ τρίτον τὸ χρειάζομενον εἰς σωτηρίαν μας ;

Απ. Ἡ ἀγάπη.

Ερ. Πρὸς τίνας πρέπει νὰ ἔχωμεν τὴν ἀγάπην ;

Απ. Ἀγάπην πρέπει νὰ ἔχωμεν πρῶτον πρὸς τὸν Θεὸν τὸν πλάστην μας, καὶ δεύτερον πρὸς τὸν πλησίον μας. Ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν πλησίον του, ἤγουν τὸν ὁμοίον του ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον βλέπει καθ' ἡμέραν, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν τὸν ὁποῖον δὲν εἶδεν, οὔτε δύναται νὰ ἴδῃ ποτὲ εἰς τοῦτον τὸν κόσμον.

Ερ. Εἰς τί συνίσταται ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπη ;

Απ. Ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπη συνίσταται εἰς τὸ νὰ φυλάττωμεν τὰς ἐντολάς του, δὲ νὰ κάμνωμεν ἐκεῖνα τὰ καθήκοντα εἰς τὰ ὁποῖα μᾶς καθυπέσθαλε, τουτέστι τὰ καλὰ ἔργα.

Ερ. Εἰς τί συνίσταται ἡ πρὸς τὸν πλησίον ;

Απ. Ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη συνίσταται εἰς τὸν ἀκάμνωμεν εἰς αὐτὸν ὅσον καλὸν ἠμποροῦμεν, καὶ οὐδέποτε κακὸν κανέν.

Ερ. Ποῖαι εἶναι αἱ ἐντολαὶ τῆς ἀγάπης ;

Απ. διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε τὰς ἐντολάς, καὶ εἰς αὐτάς δὲν προστάζει ἄλλο παρὰ ἀγάπην, καὶ νὰ κάμνωμεν τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης.

Ερ. Ποῖαι εἶναι αἱ ἐντολαὶ τῆς ἀγάπης ;

Απ. Αἱ ἐντολαὶ τῆς ἀγάπης εἶναι δύο.

Ερ. Ποῖα εἶναι ἡ πρώτη ;

Απ. Νὰ ἀγαπᾷς Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης σου τῆς ψυχῆς, ἐξ ὅλης σου τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου.

Ερ. Ποῖα ἡ δευτέρα ;

Απ. Νὰ ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου ὡσάν τὸν ἑαυτόν σου· εἰς τὰς δύο ἐντολάς ταύτας στέκεται ὅλος ὁ νόμος, καὶ μετὰ τὴν φύλαξιν αὐτῶν γίνονται ὅλα τὰ καλὰ ἔργα.

Ερ. Ποῖαι ἄλλαι ἐντολαὶ ὅμοιαι εἶναι;

Απ. Εἶναι καὶ ἄλλαι δύο ἐντολαὶ ὅμοιαι μὲ τὰς ἀνωτέρω, τὰς ὁποίας καὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον μᾶς διδάσκει, καὶ αὐτὸς ὁ ὀρθὸς λόγος μᾶς ὑπαγορεύει.

Ερ. Ποῖαι εἶναι αὐταί;

Απ. Ὅ,τι μισεῖς μὴ τὸ κάμνης εἰς ἄλλον.

Ὅ,τι θέλεις νὰ σοῦ κάμνουν οἱ ἄλλοι, κάμνε καὶ σὺ εἰς αὐτούς.

§ Α΄. ΤΑ ΚΑΛΑ ΕΡΓΑ.

Ερ. Ποῖον εἶναι τὸ τέταρτον ἐκ τῶν χρειαζομένων πρὸς σωτηρίαν μας;

Απ. Τὰ καλὰ ἔργα.

Ερ. Πῶς ἠμποροῦμεν νὰ κάμνωμεν καλὰ ἔργα;

Απ. ἠμποροῦμεν νὰ κάμνωμεν καλὰ ἔργα, ἂν φυλάττωμεν τὰς ἐντολάς τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς τῆς ἀγίας αὐτοῦ Ἐκκλησίας, καὶ ἂν κάμνωμεν προσέτι τὰ ἔργα τῆς ἐλεημοσύνης:

Ερ. Ποῖαι εἶναι αἱ ἐντολαὶ τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ;

Απ. Αἱ ἐντολαὶ τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐκεῖναι, τὰς ὁποίας αὐτὸς ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὸν προφήτην Μωϋσῆν ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ.

Ερ. Πόσαι εἶναι;

Απ. Εἶναι δέκα, καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζονται *Δεκάλογος*.

Ερ. Τί μᾶς προστάζει εἰς αὐτάς;

Απ. Μᾶς προστάζει εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν νὰ γνωρίζωμεν καὶ νὰ σεβώμεθα αὐτὸν τὸν κτίστην τοῦ παντός, καὶ ὄχι νὰ προσκυνῶμεν ἢ νὰ λατρεύωμεν κανὲν κτίσμα ὡς Θεὸν, καθὼς κάμνουν οἱ εἰδωλολάτραι.

Εἰς τὴν τρίτην, νὰ μὴ λαμβάνωμεν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἰς μάταια πράγματα, καθὼς κάμνουν τινὲς ἀστόχαστοι, ὀμνύοντες εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἰς πίστιν ἢ βεβαίωσιν τῶν λόγων των.

Εἰς τὴν τετάρτην, νὰ φυλάττωμεν τὰς Κυριακάς ἐκάστης ἑβδομάδος.

Εἰς τὴν πέμπτην, νὰ τιμῶμεν τοὺς γονεῖς μας, καὶ νὰ τοὺς ὑπακούωμεν.

Εἰς τὴν ἕκτην, νὰ μὴ φονεύωμεν, ἢ βλιπώμεν κανένα.

Εἰς τὴν ἐβδόμην, νὰ μισῶμεν καὶ ν' ἀποφεύγωμεν τὴν μοιχείαν καὶ πᾶσαν ἀσέλγειαν.

Εἰς τὴν ὀγδόην, νὰ μὴ κλέπτωμεν τοῦτέστι νὰ μὴ πέρνωμεν κρυφίως ἢ μὲ ἀπάτην ἢ μὲ βίαν καὶ ἀδικίαν τὰ ξένα πράγματα, καὶ τὰ ἰδιοποιούμεθα.

Εἰς τὴν ἐνάτην, νὰ μὴ ψευδομαρτυρῶμεν πρὸς ἀδικίαν καὶ βλάβην τοῦ πλησίον μας.

Εἰς τὴν δεκάτην, μᾶς προστάζει τέλος νὰ μὴ ἐπιθυμῶμεν τὰ ξένα πράγματα, μηδὲ νὰ φθονῶμεν τὸν πλησίον μας διὰ τὴν εὐτυχίαν του.

Ερ. Ποῦ εὐρίσκονται γραμμῆναι εἰ δέκα ἐντολαί;

Απ. Αἱ δέκα ἐντολαὶ εἶναι γραμμῆναι εἰς τὴν Παλαιὰν Γραφήν.

Ερ. Ποία ἡ πρώτη;

Απ. Ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου· οὐκ ἔσονται σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ.

Ερ. Ποία ἡ δευτέρα;

Απ. Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδῶλον οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα ὄσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὄσα ἐν τῇ γῆ κάτω, καὶ ὄσα ἐν τοῖς ὕδατιν ὑποκάτω τῆς γῆς· οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς.

Ερ. Ποία ἡ τρίτη;

Απ. Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ.

Ερ. Ποία ἡ τετάρτη;

Απ. Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἀγιάζειν αὐτήν. Ἐξ ἡμέρας ἔργῳ, καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, σαββάτα Κυρίου τῷ Θεῷ σου.

Ερ. Ποία ἡ πέμπτη;

Απ. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς.

Ερ. Ποία ἡ ἕκτη;

Απ. Οὐ φονεύσεις.

Ερ. Ποία ἡ ἐβδόμη;

Απ. Οὐ μοιχεύσεις.

Ερ. Ποία ἡ ὀγδόη;

Απ. Οὐ κλέψεις.

Ερ. Ποία ἡ ἐνάτη;

Απ. Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου, μαρτυρίαν ψευδῆ.

Ερ. Ποία ἡ δεκάτη;

Απ. Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου, οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὐδὲ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παιδᾶ αὐτοῦ, οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοῦς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὐδ' ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί.

Ερ. Ποῖαι εἶναι αἱ τῆς Ἐκκλησίας;

Απ. Αἱ ἐντολαί, τὰς ὁποίας μᾶς προτρέπει ἡ ὀρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία, εἶναι αἱ ἀκόλουθοι.

1. Νὰ φυλάττωμεν καὶ νὰ ἀγιάζωμεν τὰς διωρισμένας ἑορτάς.

2. Νὰ ἀκούωμεν μὲ εὐλίθειαν τὴν ἱερὰν λειτουργίαν καθ' ὅλας τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἑορτάς τοῦ χρόνου.

3. Νὰ ἐξομολογώμεθα καὶ νὰ μεταλαμβάνωμεν τῶν ἀχράντων μυστηρίων τέσσαρας φορὰς τὸν χρόνον.

Νὰ νηστεύωμεν τὰς διωρισμένας τεσσαρακοστάς καὶ πᾶσαν Τετάρτην καὶ Παρασκευήν.

5. Νὰ μὴ κάμνωμεν γάμους εἰς κχιροῦς, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ Ἐκκλησία δὲν συγχωρεῖ νὰ γίνωνται.

6. Νὰ τιμῶμεν τοὺς ἱερωμένους μὲ τὸ πρέπον σέβας ὡς ὑπηρέτας τοῦ Θεοῦ, καὶ παρακλοῦντας αὐτὸν δι' ἡμᾶς.

Ερ. Ποῖα τὰ ἔργα τῆς ἐλεημοσύνης;

Απ. Τὰ ἔργα τῆς ἐλεημοσύνης ἢ τῆς πρὸς τὸν πλησίον εὐσπλαγχνίας εἶναι δεκατέσσαρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπτὰ λέγονται σωματικά, καὶ ἄλλα τόσα πνευματικά.

Ερ. Ποῖα τὰ σωματικά;

Απ. Τὰ σωματικά εἶναι· 1. Νὰ τρέφωμεν τοὺς πεινασμένους. 2. Νὰ ποτίζωμεν τοὺς διψασμένους· 3. Νὰ ἐνδύωμεν τοὺς γυμνοὺς. 4. Νὰ φιλοξενῶμεν τοὺς ξένους. 5. Νὰ βοηθῶμεν τοὺς φυλακωμένους. 6. Νὰ περιποιώμεθα τοὺς ἀρρώστους. 7. Νὰ θάπτωμεν τοὺς νεκρούς.

Ερ. Ποῖα τὰ πνευματικά ;

Απ. τὰ πνευματικά ἔργα τῆς εὐσπλαγχνίας, εἶναι. 1. Νὰ συμβουλευόμεν τοὺς ἀποροῦντας καὶ ἔχοντας χρεῖαν συμβουλῆς. 2. Νὰ διδάσκωμεν τοὺς ἀμαθεῖς. 3. Νὰ διορθῶμεν τοὺς ἁμαρτωλοὺς. 4. Νὰ παρηγορῶμεν τοὺς τεθλιμένους. 5. Νὰ συγχωρῶμεν τοὺς ἀδικούντας ἡμᾶς. 6. Νὰ ὑπομένωμεν τὰ βάρη καὶ τὰς ἀδικίας. 7. Νὰ παρκαλῶμεν τὸν Θεὸν διὰ τοὺς ζωντανοὺς καὶ ἀποθαμμένους.

Ερ. Τί ἄλλο εἶναι χρειαζόμενον εἰς σωτηρίαν μας ;

Απ. Ἐξω τῶν ὧσων εἶπαμεν ἔργων τῆς εὐσπλαγχνίας χρειάζεται ἀκόμη ὁ χριστιανὸς νὰ ἔχη καὶ νὰ πράττῃ τὰς λεγομένας κατ' ἐξοχὴν ἀρετάς.

Ερ. Ποῖαι καὶ πόσαι εἶναι αἱ ἀρεταί ;

Απ. Αὗται εἶναι αἱ ἐξῆς ἑπτά.

1. Ἡ ταπεινώσις. 2. ἡ ἐλευθεριότης. 3. ἡ σωφροσύνη. 4. ἡ ἀγάπη. 5. ἡ ἐγκράτεια. 6. ἡ ὑπομονή. 7. ἡ φιλεργία.

Ερ. Τί εἶναι αἱ ἁμαρτίαι ;

Απ. Ὅσαι πράξεις εἶναι ἐναντίαι εἰς τὰ καλὰ ἔργα, λέγονται ἁμαρτίαι, ἤγουν κακὰ ἔργα καὶ βλαβερά, ἀπηγορευμένα ἀπὸ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ.

Ερ. Ποῖαι εἶναι αἱ θανάσιμοι ἁμαρτίαι ;

Απ. Ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἐναντίαι εἰς τὰς ἑπτὰ ἀρετάς, λέγονται ἁμαρτίαι θανάσιμοι.

Ερ. Διὰ τί ;

Απ. Διότι αὗται αἱ ἁμαρτίαι, ἐπειδὴ γίνονται κυρίως ἐκ κακῆς προαιρέσεως, καὶ διδουσιν ἀφορμὴν εἰς πλῆθος ἄλλων ἁμαρτιῶν, εἶναι ἀσυγχώρητοι, καὶ φέρουσι τὴν στέρνησιν τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἢ τὴν αἰώνιον κόλασιν τοῦ ἁμαρτάνοντος.

Ερ. Ποῖαι καὶ πόσαι εἶναι αὗται αἱ ἁμαρτίαι ;

Απ. Αἱ θανάσιμοι αὗται ἁμαρτίαι εἶναι ἑπτά.

1. Ἡ ὑπερηφάνεια. 2 ἡ φιλαργυρία ἢ ἡ πλεονεξία. 3 ἡ ἀσέλγεια. 4 ὁ φθόνος. 5 ἡ γαστριμαργία ἢ λαιμαργία. 6 ἡ ὀργή. 7 ἡ ἀργία.

Ερ. Εἶναι καὶ ἄλλαι ;

Απ. Ἄλλαι ἁμαρτίαι μεγάλαι καὶ ἀσυγχώρητοι εἶναι πολλαί.

Α'. Αἱ λεγόμεναι κατὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἁμαρτίαι, ἤγουν.

1. Νὰ νομίζῃ τις ὅτι ἠμπορεῖ νὰ σωθῆ χωρὶς καλὰ ἔργα, ἢ νὰ ἀμαρτάνῃ ἐκουσίως, στοχαζόμενος μὲ εὐθάδειαν, ὅτι ὁ Θεὸς θέλει νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἀμαρτίας διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν του.

2. Νὰ ἀμφισβῆσῃ περὶ τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ἀπελπίζηται.

3. Νὰ πολεμῇ τὴν ἀλήθειαν, ἐνῶ τὴν γνωρίζει.

4. Νὰ φθονῇ τὸν πλησίον δι' ὅσα καλὰ λαμβάνει παρὰ Θεοῦ.

5. Νὰ ἐχρηκαρδίασῆται εἰς τὰς σωτηρίας νοουητέσεις.

6. Νὰ μὴ ἐπιμένῃ μὲ πείσμα εἰς τὴν ἀμετανοησίαν.

Ερ. Ποῖαι ἄλλαι ἀμαρτίαι εἶναι;

Απ. Β. Αἱ ἀμαρτίαι, αἱ λεγόμεναι ἀνοσιουργήματα.

1. Ἡ κύντοκτονία, ἢ γον τὸ νὰ σκοτώσῃ τις αὐτοπροαιρέτως τὸν ἐαυτὸν του μὲ ὅποιονδήποτε τρόπον. 2 Ἡ ἀφύσικος σαρκικὴ σμίξις. 3 Ἡ καταδυναστεία τῶν πτωχῶν, χηρῶν καὶ ὀρφανῶν. 4 Ἡ ἀποκοπὴ τοῦ ἀξίου μισθοῦ ἐκείνων, οἵτινες ἐργάζονται δι' ἡμᾶς.

Ταύτας τὰς ἀμαρτίας ἐνδέχεται νὰ τὰς πράξῃ τις ἀμέσως, ἢ γον αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐνδέχεται ὅμως νὰ ἀμαρτήσῃ καὶ ἐμμέσως, ἢ γον γινόμενος συμμέτοχος τῶν ἀμαρτημάτων ἄλλων ἀνθρώπων

Ερ. Πότε γίνεται ὁ ἀνθρώπος συκοινωνὸς ἀμαρτημάτων ξένων;

Απ: Συκοινωνὸς ἀλλοτρίων ἀμαρτημάτων γίνεται, ὅταν

1 Συμβουλευθῇ ἄλλους εἰς ἀμαρτίαν. 2 Προστάξῃ ἄλλους νὰ ἀμαρτήσωσι. 3 Συγκατανεύῃ εἰς ἄλλων ἀμαρτήματα. 4 Παρακινῇ ἄλλους εἰς ἀμαρτίαν. 5 Ἐπαινῇ τὰς ἀμαρτίας τῶν ἄλλων, ἢ τὰς σιωπῆ, ἢ τὰς παραβλέπῃ, ἢ τὰς ὑπερασπίζηται.

Ερ. Ποῖα ἔργα ἐν γένει εἶναι ἀμαρτίαι;

Απ. Αἱ ἀμαρτίαι καὶ αἱ κακίαι, τὰς ὁποίας καθὲς χριστιανὸς χρεωστὲν ἀποφεύγει, εἶναι ἐν συντομίᾳ ὅλα τὰ κακὰ ἔργα, ὅσα βλάπτουσι τὴν τιμὴν, τὰ ὑπάρχοντα, τὸ σῶμα καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ἢ ἀποστεροῦσιν αὐτὸν τὸν πράττοντα ἀπὸ πᾶν ἀγαθόν, τὸν χωρίζουσιν ἀπὸ τὸν Θεόν, καὶ τὸν κτασταινοῦσιν ἄξιον τῆς αἰωνίου καταδίκης εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν.

Ερ. Τί χρειάζεται προσέτι νὰ ἔχῃ ὁ χριστιανὸς πρὸς σωτηρίαν;

Απ. Ὁ χριστιανὸς, διὰ νὰ σωθῇ, χρειάζεται προσέτι τινὰ τῶν ἀγαθῶν τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ερ. Τί είναι τὸ μυστήριον;

Απ. Τὸ μυστήριον εἶναι μία τελετὴ διατεταγμένη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν, γινομένην μὲ σημεῖα ὁρατὰ, χύνει ὁ Θεὸς δι' αὐτῶν τῶν σημεῖων τὴν ἀβάριοναυτοῦ χάριν καὶ τὸν ἀγία-
σμὸν εἰς τὰς καρδίαις τῶν πιστῶν διὰ τοῦ παναγίου Πνεύματος.

Ερ. Πόσα εἶναι τὰ μυστήρια;

Απ. Αὐτὰ τὰ μυστήρια, τὰ ὁποῖα αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν παρέδωκεν εἰς τοὺς Ἀποστόλους, εἶναι ἑπτὰ.

1. Τὸ βάπτισμα· 2 τὸ ἅγιον μῦρον· 3 μετάληψις· 4 ἡ μετάνοια· 5 τὸ εὐχέλαιον· 6 ἡ ἱερωσύνη· 7 ὁ γάμος.

Ερ. Τί εἶναι τὸ βάπτισμα;

Απ. Τὸ βάπτισμα εἶναι τὸ μυστήριον τῆς πνευματικῆς ἀ-
ναγεννήσεως τοῦ Χριστιανοῦ εἰς ἄφρασιν ἁμαρτιῶν, μάλιστα
τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας, ἧγουν τῆς παρακοῆς τοῦ Ἀδάμ.

Ερ. Πόθεν παραλάβομεν τὸ βάπτισμα;

Απ. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐβαπτίσθη ὑπὸ τοῦ Προ-
δρόμου εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ διέταξε τοὺς Ἀποστόλους νὰ υπά-
γουν νὰ διδάξωσι τὴν πίσιν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, βαπτίζοντες τοὺς
πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου
Πνεύματος, λέγων ὅτι ὅστις πιστεύσῃ καὶ βαπτισθῇ, θέλει σωθῆ.

Ερ. Τί εἶναι τὸ ἅγιον μῦρον;

Απ. Τὸ ἅγιον μῦρον εἶναι τὸ μυστήριον τοῦ χρίσματος,
διὰ τοῦ ὁποίου ὁ βαπτιζόμενος λαμβάνει τὰ χαρίσματα τοῦ
ἁγίου Πνεύματος.

Ερ. Πόσα εἶναι τὰ χαρίσματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος;

Απ. Τὰ χαρίσματα εἶναι ἑπτὰ· ἡ σοφία· 2 σύνεσις· 3 βου-
λή· 4 ἰσχὺς· 5 γνῶσις· 6 εὐσέβεια· 7 φόβος Θεοῦ·

Ερ. Τί εἶναι ἡ μετάληψις;

Απ. Ἡ μετάληψις ἢ ἡ θεία κοινωνία εἶναι μυστήριον, εἰς
τὸ ὁποῖον ὁ Χριστιανὸς μεταλαμβάνει αὐτὸ τὸ σῶμα καὶ αἷμα
τοῦ Χριστοῦ ὑπὸ τὰ εἶδη τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου (τοῦ κρασίου),
τὰ ὁποῖα εὐλογοῦμενα ὑπὸ τοῦ ἱερέως εἰς τὴν θείαν λειτουρ-
γίαν, μετουσιόνονται, ἧγουν μεταβάλλονται εἰς τὸ αὐτὸ σῶμα
καὶ αἷμα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, διὰ νὰ μεταλαμβάνωμεν εἰς ἄφρα-
σιν τῶν ἁμαρτιῶν μας καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ερ. Πόθεν ἔχομεν τὸ μυστήριον τοῦτο;

Απ. Εἰς τὸν μυστικὸν δεῖπνον παρέδωκεν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τὸ μυστήριον τοῦτο εἰς τοὺς Ἀποστόλους, διότι τότε ἐπῆρε τὸν ἄρτον, καὶ ἀφ' οὗ εὐχαρίστησε, τὸν ἔκοψε καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτούς, εἰπὼν· Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου.

Παρομοίως ἐπῆρε τὸ ποτήριον μὲ τὸν οἶνον, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτούς, εἰπὼν· Πίετε ἀπὸ αὐτοῦ ὅλοι· τοῦτο εἶναι τὸ αἷμά μου. Ὅστις τρώγει τὸ σῶμά μου, καὶ πίνει τὸ αἷμά μου, μένει εἰς ἐμέ, καὶ ἐγὼ εἰς αὐτόν.

Ερ. Τί εἶναι ἡ μετάνοια;

Απ. Ἡ μετάνοια εἶναι τὸ μυστήριον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἐξομολογούμενος εἰς πνευματικὸν τὰς ἁμαρτίας του, καὶ μετανοῶν εἰλικρινῶς ὅτι ἤμαρτε, λαμβάνει παρὰ τοῦ Θεοῦ τὴν συγχώρησιν διὰ τοῦ πνευματικοῦ πατρός.

Ερ. Τί εἶναι τὸ εὐχέλαιον;

Απ. Τὸ εὐχέλαιον εἶναι μυστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἱερεὺς, χροῖων τὸν ἀσθενῆ μὲ ἔλαιον παρχκαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ ἰατρεύσῃ τὸν πάσχοντα καὶ νὰ τοῦ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας.

Ερ. Τί εἶναι ἡ ἱερωσύνη;

Απ. Ἡ ἱερωσύνη εἶναι μυστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ ἱερεῖς καὶ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας, χειροτονούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως λαμβάνουν πνευματικὴν χάριν παρὰ Θεοῦ, ὥστε νὰ δύανται νὰ ἐκτελῶσιν ἀξίως τὰ μυστήρια, καὶ νὰ ποιμένωσιν ὀρθῶς τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ.

Ερ. Τί εἶναι ὁ γάμος;

Απ. Ὁ γάμος εἶναι τὸ μυστήριον, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ συζεύγονται διὰ τῆς εὐλογείας τοῦ ἱερέως εἰς νόμιμον συνοικέσιον, ὥστε νὰ ζήσωσι μὲ πνευματικὴν καὶ σωματικὴν ὁμόνοιαν εὐσεβῶς καὶ θεαρέστως.

Ερ. Πῶς εἶναι ἡ περίληψις τῶν μαθημάτων τῆς ἱερέως κατὰ τὴν ἱερωσύνην;

Απ. Ἰδὲ ἡ περίληψις τῶν μαθημάτων τῆς ἱερέως Κατὰ τὴν ἱερωσύνην, τὰ ὁποῖα καὶ σεῖς πρέπει, ὡς Χριστιανοί, νὰ μάθητε κατὰ τὸ παρόν, καὶ νὰ βάλλητε εἰς πρᾶξιν, ἂν θελήτε νὰ ζῆτε εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν θεοσεβῶς, δικαίως καὶ ἐναρέτως ἐνώ-

πιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, καὶ νὰ ἀξιωθῆτε καὶ εἰς τὴν μέλουσαν τῆς αἰωνίου μακκρυότητος.

Ερ. Ἀνακεφαλαίωσον τὰ χρειαζόμενα πρὸς σωτηρίαν;

Απ. Τὰ χρειαζόμενα εἰς ἐνάρετον ζῶν καὶ ψυχικὴν σωτηρίαν εἶναι ἡ πίστις, ἡ ἐλπίς, ἡ ἀγάπη, καὶ τὰ καλὰ ἔργα. Χωρὶς τῶν καλῶν ἔργων ἡ πίστις δὲν μᾶς ὠφελεῖ· χωρὶς πίστεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐλπίζωμεν τίποτε παρὰ Θεοῦ· χωρὶς ἀγάπης δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν πίστιν, οὐδὲ νὰ κάμνωμεν ἔργα καλὰ καὶ θεάρεστα.

Ερ. Τί εἶναι θεάρεστα ἔργα;

Απ. Καλὰ καὶ θεάρεστα ἔργα τοῦ Χριστιανοῦ εἶναι, ὅσα συμβάλλουν εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν τριπλῶν χρεῶν, τὰ ὁποῖα καθεὶς ἄνθρωπος ἀπλῶς ἔχει, ὡς θέλετε μάθει καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν.

Ερ. Τίνα τὰ τριπλᾶ χρέη;

Απ. Τὰ τριπλᾶ χρέη ἢ καθήκοντα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι 1. τὰ πρὸς τὸν Θεόν· 2 τὰ πρὸς ἑαυτόν· 3 τὰ πρὸς τὸν πλησίον.

Ερ. Πῶς ἐκπληρόνομεν τὰ πρὸς τὸν Θεόν;

Απ. Τὰ πρὸς τὸν Θεόν ἐκπληρόνομεν διὰ τῆς προσηυχῆς, ἔχοντες πίστιν σταθεράν εἰς αὐτὸν καὶ εὐσέβειαν.

Ερ. Τί εἶναι ἡ εὐσέβεια;

Απ. Ἡ εὐσέβεια εἶναι νὰ δοξάζωμεν καὶ νὰ τιμῶμεν τὸν Θεὸν μὲ διανοήματα, λόγους καὶ πράξεις συμφώνους μὲ τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀξίας τῆς θότητος.

Ερ. Πῶς τὰ πρὸς ἡμᾶς αὐτοῦ;

Απ. Τὰ πρὸς ἡμᾶς αὐτοῦ χρέη ἐκπληρόνομεν, ἂν ἔχωμεν τὴν ἐγκράτειαν, καὶ ἀγωνιζόμεθα πῶς νὰ διαφυλάττωμεν τὰς σωματικὰς δυνάμεις ὑγιεῖς, καὶ πῶς νὰ ἀναπτύσσωμεν τὰς ἠθικὰς καὶ ψυχικὰς, ἥγουν νὰ προκόπτωμεν καὶ νὰ γινώμεθα ἐνάρετοι καὶ ἀξιοὶ νὰ κάμνωμεν τὰ ὠφέλιμα καὶ καλὰ ἔργα.

Ερ. Πῶς τὰ πρὸς τὸν πλησίον;

Απ. Τὰ πρὸς τὸν πλησίον χρέη ἐκπληρόνομεν ἔχοντες τὰς ἀρετὰς, καὶ κάμνοντες τὰ ἔργα τῆς εὐσπλαγγχίας,

ΔΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ.

Πινακίδες ἢ νέον Ἀλφαβητάριον ἐκ τῶν ἐγκριμένων πι- νάκων τῆς Ἀναγνώσεως . . . . . λ.	55
Νέον Ἀλφαβητάριον διὰ τὰς τάξεις Α΄. Β΄. Γ΄. Δ΄. καὶ Ε΄.	25
Μικρὸν Ἀλφαβητάριον διὰ τὰς τάξεις Α΄. Β΄. Γ΄. καὶ Δ΄.	10
Ἱερὰ κατῆχησις μεγάλη Κοραῦ	50
» μικρὰ »	15
Ἱερὰ Ἱστορία Κοραῦ	25
Προσευχητάριον διὰ τὰ Δημοτικά Σχολεῖα	10
Προπαίδεια ἢ μικρὰ Ἀριθμητικὴ ὑπὸ Α. Α. Σ.	15
Περὶ τοῦ Θεοῦ Νομου ἢ περὶ τῶν Δέκα Ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ	25
Ἱστορικὴ Περίληψις τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου	50
Περίληψις τῶν Πράξεων τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων	50
Σύνοψις Ἑλληνικῆς Ἱστορίας διὰ τοὺς Παῖδας	50
Ἐξωκλήσιον τοῦ Δάσους (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)	15
Ἡ Περιστέρα, ἕθικὸν διήγημα (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)	20
Τὰ Αὐγά τοῦ Πάσχα ἕθικὸν διήγημα διὰ τοὺς Παῖδας	25
Τὰ Δύο Ἄρνια διήγημα ἀλληγορικόν	10
Νέον Ἀναγνωσματάριον ὑπὸ Α. Α. Σακελλαρίου	70
Χρησθηθείας Μαθήματα περὶ Καθηκόντων (ἐκ τῶν τοῦ Κομμητᾶ)	25
» » » Συμπεριφορᾶς	15
Ὁ Ῥοβινσὼν Κροῦσσος μετ' εἰκονογραφίας (νέα μετάφρασις)	80
Εὐχαί, Δεήσεις καὶ ᾠδαὶ διὰ τὰ Δημοτικά Σχολεῖα	25
Συλλογὴ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου	100
Γεωγραφία τῶν Παίδων ἑκδοσις τετάρτη ὑπὸ Α. Α. Σακελλ.	75
Ἄτλας Γεωγραφικὸς ὑπὸ Α. Α. Σ.	225
Στοιχειώδης Ἑλληνικὴ Γραμματικὴ ὑπὸ Α. Α. Σακελλαρίου	100
Ἀριθμητικὴ διὰ τοὺς Παῖδας ἑκδοσις τρίτη ὑπὸ Α. Α. Σακελλ.	50
Ἐπίγραμμα ἢ χιλιάς	175
Γενικὸν Μαθητολόγιον	125
Κατάλογοι Προσλήσεως διὰ τὰ Δημοτικά Σχολεῖα	5
Μηνιαῖοι καὶ Τριμηνιαῖοι ἔλεγχοι	5
Ἐνδεικτικὰ, Ἀπολυτήρια καὶ Καταστάσεις	5

Τιμᾶται λεπτὰ . . . . . 15.